

Любов Куторжевська, Оксана Куторжевська

У ПОЕТИЧНІЙ МАЙСТЕРНІ ГРИГОРІЯ МОКРОГО

Григорій Мокрий – сучасний полтавський митець, відомий як поет і художник під іменем ГриМ. Народився він 2 лютого 1959 року в селі Чорбівці Кобеляцького району Полтавської області. Після закінчення школи здобув спеціальність керівника гуртка художньої самодіяльності, працював рекламістом на комбайновому заводі в місті Дніпропетровську й постійно відчував у собі потребу творити. Раннім його захопленням стало укладання тематичних кросвордів, які активно друкувалися в газетах «Зоря», «Позиція», «Український футбол», «Волшебная шкатулка». Згадується, приміром, один із них, приурочений до Дня незалежності України й тому побудований у формі малого нашого герба тризуба: «Переклади слова з російської на українську мову». Доволі цікавим був і кросворд – географічна карта, у якому йшлося про різні частини світу. Сьогодні Григорій Іванович проживає в рідній Чорбівці та продовжує ділитися з людьми скарбами своєї душі – пише вірші, робить для малечі сувеніри з дерева. Цього року значна добірка його літературного набутку з авторськими ілюстраціями до творів дитячої тематики була опублікована у збірці «Інноваційний спектр поезій Григорія Мокрого» (упорядники, автори літературно-критичних коментарів – Любов та Оксана Куторжевські; Полтава : ПП «Астра», 2017). Крайни ще більше відкриють для себе цього майстра слова з народу, який, як і основна маса українців, має щире пісенне й патріотичне серце.

Мотивний діапазон віршованих творів Григорія Мокрого доволі широкий: це і громадянська, й інтимна, і дитяча поезія, яка охоплює всі напрями виховання – національне, трудове, моральне тощо.

Він уславлює Полтаву («Пісня про Полтаву») – історичне місто, яке міцнішає з роками, корінням сягаючи в княжі часи; з любов'ю пише про його мальовничі краєвиди, білосніжну альтанку, співучу мову і, звичайно ж, про полтавські галушки. Стверджує, що «Русь – це матір наша, яка встане із руїн» (вірш «Русь – Росія..?»), що не лише Київ, давню Софію, але й мову, побут, обряди русичі залишили у спадок українцям.

Тема голодомору розкрита в поезії «Пам'ять». У низці творів поет сумує, що зникають села, не

цвітуть квіти біля садиб, пересихає дно криниць, хоч нібито люди вже пережили найстрашніше й навчилися цінувати життя («Село Червоне помирає на очах...»). Не оминає увагою літератор і новочасної рани України – війни на сході, названої завуальовано АТО: «...вітер гуляє у полі, свинцевим дощем полива...», і знову – «руїни, руїни, руїни...» («Сумую»); «розтрощені мости, а скрізь – хрести, хрести, хрести...» («Лечу»). «Брате, іди додому», – виголошує поет прийшлим росіянам-агресорам, гнівно зриваючи машкару добродійництва з т. зв. старшого брата-ката. У поезії «У війні нема потреби» із жалем мовиться, що «не чекали ми загрози від північного сусіда», проте перемога української правди й сили над злочинним загарбником для автора очевидна: «та світанок вже йде», «будем жити», «мрія кожного здійсниться»

Багато поезій Григорія Мокрого – це пісенно-ліричні твори про

нерозділене кохання, молодість, материнську любов. Кохана постає для поета в образі дикої вишні, солодкої та смачної, із сірими-сірими очима («Дика вишня»); його ліричний герой так розмірковує про майбутню зустріч з омріяною дівчиною: «Мені іншої не треба, я чекатиму на тебе» («Я чекатиму на тебе»). Та іноді звучать і нотки невпевненості: «Залишитись хотілося, та все-таки поїхала...» («Поїхала»), «Вона тихо сказала: „Так“...» («Вона тихо сказала...»). Безсилля білої Берізки перед оскаженим Вітром, від дотику якого змарніла героїня, описано в поезії «Берізка».

У ліриці Григорія Мокрого сусідить піднесений, оптимістичний настрій із нотами розчарування, втоми від життя, усвідомленням безвиході в тій або тій ситуації. Подеколи його герой відчувається, наче «розп'ятий на хресті» («Цей двір – чужий»), немовбито «полаявся з минулим без майбутнього» («Горить свіча»). Але гору бере вітаїзм, упевненість у власних силах: він закликає косити і знищувати бур'ян, який заважає людям бути щасливими.

На вірші Г. Мокрого створено низку пісенно-ліричних творів, які вже виконуються професійними співаками: «У дворі розцвітає вишня», «Прадідівська хата», «Мое кохання незбагненне»,

«Пам'ятаю», «Сон», «Я радію цій весні», «У моєму садку», «Сподівання», «Посвята синові».

Поетичні твори літератора для дітей шкільного віку примітні знанням вікових особливостей розвитку юних читачів, розумінням їхньої поведінки.

Григорій Іванович різнопланово описує повсякденне шкільне життя, інтереси дітей, їхні захоплення гаджетами й Інтернетом, перші шкільні симпатії та розчарування («Таня-математик», «Про Діму та Олю», «Поважна причина», «Клятий ноутбук» тощо). Завжди слухати маму й тата навчає вірш «Наука Денисові», а міській онучці поет радить допомагати бабусі в канікулярний період, не тільки відпочивати в холодочку чи засмагати на сонці та мріяти («Чиста правда»).

Відомо, що мова є основним засобом людського спілкування. Крім своєї головної, комунікативної функції, вона виконує також додаткову – емоційну, експресивну. Українська мова багата на засоби емоційного вираження. Одними з основних є оцінні назви – іменники, прикметники, прислівники, що передають позитивну чи негативну оцінку якості предметів, ознак дії або стану, а використання зменшено-пестливих іменників сприяє створенню ліричного, емоційного тону мовлення, додаючи до основного значення зменшеності відтінки ніжності, симпатії. Уміле їх використання робить мову багатою, різнобарвною, емоційно насиченою. Зменшено-пестливі утворення поширені в дитячому мовленні. Вірші Г. Мокрого для малечі в цьому плані дуже виразні – вони створюють загальний емоційний колорит пестливості, характеризуються гуманістичною спрямованістю. Перед нами курочки, які не накидають пир'я на чистенькому подвір'ї

(«Сімейний Петько»), каченятка, які самі ходять на ставок, уже й плавати навчилися («Качина сімейка»), корівки, які дають тепле молочко («Ласуні»), їжачок, який розминає голочки («Їжачок»), веселий зайчик Руся, котрий любить одягати модні зимові шубки («Зайчик Руся»), маленькі пташечки-синички, яких люблять дітки і запрошують прилітати до їхньої оселі («Синички»). Григорій Іванович використовує групу зменшувально-пестливих, тобто таких, що надають словам позитивного емоційного забарвлення, суфіксів іменників: -к-, -ок, -ик, -ець, -ичк-, -еньк-, -очк-, -ечк-: пісенька, курочки, лапки, візеруночки, чистеньке («Сімейний Петько»), качечка, каченятка, лапки («Качина сімейка»), телятко, ніжки, хвостик, черевце, слівце («Телятко Му-у»), хатинка, водичка, корівки, травичка, молочко, пушок, пастушок («Ласуні»), котик, спинка, хвостик, дротик, пушинка, сніжок, козушок, носик, ротик, щічки, нічки («Котик»), маленький Хрячок, дивачок, молочко, кашка, вітерець («Хрячок-дивачок»), їжачок, вогник, очки, маячки, голочки («Їжачок»), зайчик, шубки («Зайчик Руся»), мишка, хвостик («Мишка»), спинки, личка, червця жовтенькі, дітки, пташечки маленькі («Синички»), хмаринка, очиці, водиця («Хмаринка»), носик, лобик, хвостик («Тобик»), маленька, тортик («Іменини у Дарини»). Доповнюють яскраве враження від цих творів для найменших читачів дивовижні малюнки, які автор виконав власноруч.

Упевнені, що Григорій Мокрий як літератор віднайде широку аудиторію своїх прихильників, і це надихне його на нові твори й книжкові видання для дорослих і юних шанувальників художнього слова.

Григорій Мокрий

ПОЕЗІЯ

ПАМ'ЯТЬ

Прийшли вночі в неділю, на святки.
Забрали тата. Хату потрусили.
А ми в куточку, діти-малюки,
Сиділи, хлипали, заплакати безсилі.

Ридала мама. Мряка моросила.
Світанок хижо дихав у вікні.
У Бога щастя й татуса просили...
Все це запам'яталося мені.

А там – війна, не стало й мами.
Лише стогнала й плакала земля...
Ми піднялись, ми склали свій екзамен –
Як діти ворогів Кремля.

І наші діти вже зросли, в дітей – онуки.
І жити й жити молодим. Так ні!
Кремль знову простяга свої криваві руки!..
Все це запам'ятається мені.

ВОЇНУ-ЗАХИСНИКОВІ

Його чекали всім селом.
І він прийшов до отчого порогу.
Всю нічку гомоніли за столом,
В тривожних споминах
звертаючись до Бога.

Бо син явився мамі, як ікона,
Крізь полум'я війни і смерті жах.